

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

5 Vtrum teneamur ex charitate proximum diligere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

10. & probari potest infirmo rationes contrarias. Nam si ob incertitudinem attritionis, & gratia obtenta, debet contritionem, & amorem Dei super omnia procurare, cum de illo amore nunquam certus sis, non solum semel, sed iterum obligatus eris contritionem elicere. Nam cum de salute in aeternum pendenda agatur, omnibus modis tibi possibilibus secura reddenda est. Item nullius peccati mortalis conscientia obligatus es non solum dilectionem habere, sed & sacramentum Penitentiae recipere, ut illa via secura redderet salutem, quae forte sacramentum non recepto periclitaretur, quae concedenda non sunt. Deinde ad tentationes vincendas dilectio Dei super omnia necessaria non est, ve ipsamet Coniunctio, fatetur, cum possit recordatione diuini iudicij, & spe salutis aeternae te munire. Quod autem conueniat ea firmare animum, ut sic omnibus modis secura sis, non probat te obligatum esse, alias probaret te obligatum esse actus omnium virtutum exercere, praecipue illarum, aduersus quas tentationes insurgunt, frigidem hoc exercitio securior eris. Ergo omnem securitatem possibilem in illo casu non uideris teneri praestare, sufficit si praestet, quae moralem securitatem constituunt, cum autem sacramenti Penitentiae receptio cum attritione supernaturali hanc faciat securitatem, non uideris ad dilectionem Dei obligatus conari.

11. Quapropter ut certum tempus huius obligationis signemus, distinguo duplicem obligationem, aliam, quae per se, & ex vi charitatis oritur, aliam, quae per accidens ratione alterius adiuncti, cui charitatis dilectio necessaria est. Quando enim dilectio non est per se, sed aliunde necessaria, illam omittas, non aduersus charitatem, sed aduersus aliquam virtutem peccas Exemplo declaro. Exitus in mortali, vis ministrare, aut recipere aliquod sacramentum, tenetis peccatum expellere ex anima, ut digni ministres, quod nisi media attritione cum sacramento penitentiae, vel contritione, quae amorem Dei super omnia includit fieri non potest. Si igitur tunc omittas hanc media assumere, & sacramenta ministrare, non aduersus charitatem sed aduersus religionem peccabis, quia ex religione obligatio habendi dilectionem, casu quo sacramentum Penitentiae non recipiatur, ortum habebat. Sed de hac obligatione in praesenti non est sermo sed de illa, quae per se, & ex vi charitatis oritur. Hac ergo obligatione existimo quemlibet adunum teneri, non singulis annis, ut placuit Petro de Ledema 2. tom. summ. tractat. 6. cap. 5. post. 6. conclus. quia hoc est nimis durum, & nullo firmo fundamento nititur, sed aliquoties in vita, ita ut non multo tempore hoc exercitium differatur, signate autem hoc tempus, fieri non potest, sed prudentis arbitrio mensurandum est & reputatum autem dilationem trium annorum esse grauem. Nam qui tanto tempore diuinam bonitatem non reclamationem, eam uideat contemnere, & in periculo eam offendendi, & humanis rebus proponendi constitui. sic Coniunctio disp. 2. dub. 3. num. 57. Suarez de charitate, disp. 5. sect. 3. num. 4.

12. Aduersus tamen raro quemlibet fidelem, nisi moribus deprauatus sit, huius peccati reum existere, quia saepe conatur contritione se ad absolutionem disponere, & praecipue beneficia diuina, & summam bonitatem considerat, quibus ad effectum debitum amicitiae excitatur.

PUNCTUM V.

Utum teneamur ex charitate proximum diligere.

1. Quid sit proximus.
2. De fide est te esse obligatum proximum diligere.
3. Proponitur ratio dubitandi, an obligeris ad aliquem internum amorem.
4. Amore Dei potest amor proximi satisfieri.
5. Satisfit ratio dubitandi n. 3. adducta.

1. Permittendum est, qui nomine proximi intelligantur? Hi sunt qui supernaturalis beatitudinis sunt capaces. sic Doctores cum August. lib. 1. de doctrin. Christi. cap. 23. 26. & 30. Quapropter fidelis, & infidelis, peccator, & inimicus praedestinatus & reprobus nomine proximi ueniunt intelligendi, quia omnes hi, dum in hac uita degunt, capaces sunt beatitudinis, illisque beatitudinem uelle potes, quod si tibi reuelatum esset aliquem esse reprobum, & condemnandum, adhuc circa illum charitatem exercere potes, quia & uelle potes absolute, ne plura peccata committat, & simplici affectu ut beatus finem assequatur, absolute tamen ex suppositione, quod reprobus sit, uelle non poteris illi beatitudinem, quia uelles impossibile, scilicet reuelationem non esse veram. Pari ratione de damnatis (qui etiam suo modo proximi nobis sunt) uelle potes, ne tot peccata committant, & simplici affectu desiderare illius beatitudinem, non tamen absolute, quia absolute est impossibile. sic Suarez disp. 1. de charitate, sect. 1. d. 2. Hoc postea.

2. Dicendum est te obligatum esse ex charitate proximum, sicut te ipsum diligere, habetur Matth. 22. Diliges proximum tuum, sicut te ipsum, ubi particula sicut, non qualitatem, sed similitudinem denotat, quod & sequens est in scriptura, iuxta illud Ioan.

13. & 15. Hic est praeceptum meum ut diligatis inuicem, sicut dilexi uos; & illud Matth. 5. Estote perfecti, sicut & Pater uester caelestis perfectus est & tradit pluribus exortans Athanas. serm. 4. contra Ariannum, circa medium. Diuus Thomas 2. 2. quaestione 44. art. 7.

3. Difficultas est, an ad aliquem amorem internum procedentem ex charitate obligeris? Et ratio dubitandi est, quia eodem modo de praecepto dilectionis proximi locutus est Christus, iuxta illud Matth. 22. ac de praecepto dilectionis Dei, cum enim dixisset, Dilige Dominum Deum tuum, &c. hoc est maximum, & primum mandatum. statim subiungit, Secundum autem simile est huic. Dilige proximum tuum, sicut te ipsum. sed praeceptum dilectionis Dei obligat ad actum internum. Ergo & praeceptum dilectionis proximi ad actum internum obligabit. Item filius patrem, uxor maritum, beneficiarius benefactorem, & similes tenentur interno affectu prosequi, quia beneficia accepta, & obligationes impositae non solum ad exteriorum gratitudinem, sed etiam ad interiorum mouent, incitant, ac deuincunt. Ergo iam charitas obligare potest ad actum internum, quod si in aliquibus proximis hoc uerum habet, in omnibus habere debet, cum praeceptum charitatis omnibus generale sit, & solum respicit proximum, quatenus ad imaginem, & similitudinem Dei factus est.

4. Haec ratio omnino conuincit te obligatum esse amare proximum, illisque bonum desiderare. Sed huic obligationi credo fieri satis amore ipsius Dei, qui saltem virtualiter est amor proximi, iuxta illud Ioannis 4. Hoc mandatum habemus a Deo, ut qui diligit Deum, diligat & fratrem suum. Qui enim Deo placere in omnibus intendit, eiusque uoluntatem exequi, necessitudo salutem proximorum uelle debet, illamque procurare, prout cognouerit Deo placere. Amare autem proximum amore interno distincto ab amore ipsius Dei, credo te non obligari, nisi forte fuerit aliquando necessarius ad aliqua opera debita exhibenda. sic docent Scotus in 3. distinct. 30. §. quantum ad hoc, circa medium. D. Thomas 2. 2. quaest. 25. art. 8. in corp. Loeza 2. 2. sect. 3. disput. 58. num. 10. Suarez de charitate disput. 5. sect. 4. num. 4. Coniunctio disp. 2. dub. 4. conclus. 1. & 2. num. 66. & 67. Ratio est, quia ex charitate solum tenetis diligere Deum, uel proximum, quatenus talis dilectio in illorum bonum cedit: ac actus internus, praecise in bonum proximi non cedit cum illi incognitus sit; cedit tamen in honorem Dei, cui omnia patent. Ergo respectu Dei tenetis amorem internum habere, & respectu proximi solum quatenus est necessarius, ad uitandum odium, uel opera misericordiae, & signa beneuolentiae illi debita exhibenda: fauentque huic sententiae omnia, quae de dilectione proximi tradit Ioan. 1. epist. c. 4. & Paulus ad Roman. 13. & alibi. Nam si bene expendantur, totum praeceptum dilectionis proximi in operibus misericordiae constituitur.

5. Ad rationem dubitandi respondeo, praeceptum dilectionis proximi esse simile praecepto dilectionis Dei, & esse idem cum illo, quoad actum internum, quia eodem actu, quo diligis Deum diligimus & proximum, quod respiciens Ioan. 1. epist. c. 4. non dixit, haec mandata habemus a Deo, qui diligit Deum, diligat & fratrem suum; sed dixit, hoc mandatum habemus a Deo, quod si unum, & non duplex sit mandatum. Est autem mandatum proximi simile mandato Dei, & ab illo distinctum secundum opera externa. Alia enim sunt, quae hominibus exhiberi debent, alia quae Deo. Sed quia horum operum exhibitio a iure naturae, & diuino procedit, ex eodem respectu, scilicet Dei super omnia dilecti, ideo unum praeceptum alteri dicitur esse simile.

PUNCTUM VI.

Qua ratione cum inimicis, & peccatoribus procedere debeas, ne charitatis praeceptum offendas.

1. Obligatio est diligendi peccatores, & inimicos.
2. Non potes peccatori, uel inimico uelle malum, quia malum illius est.
3. Neque potes uelle uindictam, sed tenetis ex corde remittere offensam, imò neque praeberis alii fundamentum suspicandi te non remittere.
4. Quid debeas facere, ne hoc fundamentum praebeas.
5. Per se non tenetis inimicum occurrentem salutare, at aliquando tenetis.
6. Si ipse te prius salutauit regulariter tenetis.
7. Si inimicus uentiam postulet, tenetis signa exhibere amicitiae.
8. Non tenetis satisfactionem debitam pro iniuria remittere.
9. Si offensor satisfactionem exhibeat, uel iniuria satisfieri non possit, adhuc potes accusationem instituire, & satisfactionem a iudice exposulare.
10. Cum duo se offendunt, quis teneatur prius ueniam petere.
11. Quando offendens proximum obligatus sit ueniam petere.
12. Aliquando tenetis alloqui inimicum, si inde sicut ab odio fore, ut desistat.

Certum